

การบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

Commodity Management Among Heads of Primary Care Units in Khon Kaen Province

จิรัฐติกาล นาคอก (Jirattthikal Nark-ok)* ดร. ประจักษ์ บัวผัน (Dr. Prachak Bouphan)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสนับสนุนจากองค์กรที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ศึกษา คือ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 248 คน โดยผู้วิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 168 คน ตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และตรวจสอบความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาช 0.95 และสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2553 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แจกแจงข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.20 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 42.90 อายุเฉลี่ย 42.72 ปี (S.D.= 7.73) สถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 81.50 การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 86.90 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 57.10 รายได้เฉลี่ย 27,135 บาท (S.D.= 6,315.92) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุ 1-10 ปี ร้อยละ 70.80 มัธยฐาน 8 ปี (Min = 1, Max = 30) และการฝึกอบรมด้านการบริหารงานพัสดุ ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 78.60

การสนับสนุนจากองค์กรภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.44 (S.D.= 0.48) ผลการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.= 0.66) การสนับสนุนจากองค์กรมีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานการบริหารพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ($r = 0.773$, $p\text{-value} < 0.001$) และตัวแปร 2 ตัว ที่สามารถร่วมพยากรณ์การปฏิบัติงานการบริหารพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ด้านการบริหารและด้านงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ร้อยละ 54.30 ปัญหาและอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ คือเรื่อง การสนับสนุนจากองค์กรด้านการบริหาร ร้อยละ 16.93

ABSTRACT

The study was cross-sectional descriptive research. The purposes of this study were to study organizational support effecting an **commodity management** among heads of primary care units in Khon Kaen province. The population of this study was 248 heads of primary care units in Khon Kaen

* มหาบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

province and 168 persons were drawn as the subjects of this study. The data were collected by the developed questionnaires, which were verified by three related-experts. Its Reliability was tested and gained Cronbrach's Alpha Coefficients 0.95. The data were also collected by interviewing 12 subjects. Data collection was carried out from December 1, 2009 to January 15, 2009. The collected data were then analyzed by a computer program package and disseminated by statistical value, percentage, means, median, standard deviation, Pearson's coefficient and multiple regression analysis.

It was revealed that majority of the subjects were females (54.20%). Their age varied between 41 to 50 years (42.90%) with average age of 42.72 years (S.D. = 7.73). 81.50% of the subjects has marital status. 86.90% completed bachelor's degree or equivalence. Their income varied from 20,001 to 30,000 baht (57.10%) with average income by 27,135 baht (S.D. = 6,315.92). The average term of working on Administration of Material Supply was between 1-10 years, equally 8 years on median (Min = 1, Max = 30), accounting for 70.80%. However, 78.60% of the subjects had been given't any training on Administration of Material Supply.

Overall, the level of supports from organizations was modest with 3.44 (S.D. = 0), on average. An Administration of Material Supply was in high level with 4.02 (S.D. = 0.66), on average. The Organization Supports had a high level of positive relation with the subjects' performance at statistical significance of 0.05 ($r = 0.773$, $p\text{-value} < 0.001$). And, the secondary variable that could predict An Administration of Material Supply included management and budget at statistical significance, accounting for 54.30%. Problems and obstacles faced by the subjects were associated with support from organizations on management (16.93%).

คำสำคัญ : การสนับสนุนจากองค์กร การบริหารงานพัสดุ

Key Words : The organizational supporting, Commodity management

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกส่งผลให้กระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลระบบสุขภาพของประชาชนคนไทยได้รับผลกระทบจนนำไปสู่การปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขในด้านการนำระบบบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (Good Governance) เข้ามาเสริมศักยภาพการทำงาน ซึ่งผลลัพธ์คือมีการวัดผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม โปร่งใส รวดเร็วและคล่องตัว (กระทรวงสาธารณสุข, 2549)

การบริหารงานพัสดุเป็นแผนหนึ่งในการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐแนวใหม่ เพื่อสนับสนุนและสนองตอบความต้องการในการปฏิบัติงานของ

หน่วยงานหรือโครงการให้ดำเนินไปตามเป้าหมาย (ปรีชา, 2537) เพื่อควบคุมการจัดหา การใช้ให้มีประสิทธิภาพ ประหยัด และป้องกันการทุจริต (องคร์และลา, 2537) โดยให้ส่วนราชการทุกแห่งถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและจะต้องคำนึงถึงคุณภาพ ปริมาณ และระยะเวลา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการให้บริการสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นไปอย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (กระทรวงสาธารณสุข, 2547) ศูนย์สุขภาพชุมชน (Primary Care Unit : PCU) เป็นส่วนการบริหารราชการส่วนภูมิภาคระดับต้นของระบบบริการสาธารณสุขที่ทำงานใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด (ชมรมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย, 2548) การกิจ

ของศูนย์สุขภาพชุมชนมิใช่เพียงการจัดรูปแบบบริการ การรักษายาบาลเป็นสำคัญ (Treatment Intensive In Extended Out Patient Service) แต่ประกอบไปด้วย 4 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 การบริการ หมวดที่ 2 การบริหาร หมวดที่ 3 วิชาการ และหมวดที่ 4 การประเมินผล (ประจักษ์, 2552) ทั้ง 4 หมวดนี้มีลักษณะเป็นองค์รวมและเชื่อมโยงกิจกรรมดำเนินงาน ด้านสุขภาพให้ต่อเนื่องและผสมผสาน ซึ่งเป้าหมาย คือการสร้างสุขภาพ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชน เพื่อป้องกันหรือลดปัญหาที่ป้องกันได้ทั้งทางกาย จิต สังคม โดยประชาชนมีส่วนร่วม (กระทรวงสาธารณสุข, 2549) แต่การดำเนินงานสาธารณสุขของประเทศไทยยังไม่สามารถให้หลักประกันสำหรับความสำเร็จ ในการบรรลุเป้าประสงค์การปฏิบัติงานการบริหารพัสดุ ไม่ได้เนื่องจากปัญหาการใช้ทรัพยากรอย่างจำกัด ไม่คุ้มค่าและไม่สามารถจูงใจให้บุคลากรสาธารณสุข ทุ่มเททั้งแรงกายแรงใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถ (ทองหล่อ, 2545) เซอร์เมอร์ฮอร์น และคณะ อธิบายว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของบุคคล ประกอบด้วย 3 อย่าง ได้แก่ คุณลักษณะ ส่วนบุคคล (Individual Attributes) ความพยายามใน การทำงาน (Work Effort) การสนับสนุนจากองค์การ (Organizational Support) (Schermerhorn *et al.*, 2003) การปฏิบัติงานของบุคคลจำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์การที่ปฏิบัติงานอยู่ บุคคลที่มี ลักษณะตรงกับความต้องการของงาน และได้รับการ จูงใจในระดับสูง อาจจะไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดีหาก ได้รับการสนับสนุนไม่เพียงพอจากหน่วยงาน หรือ ที่เรียกว่าข้อจำกัด ด้านสถานการณ์ (Situational Constraint) (ตุลา, 2547) ดังนั้นในการทำงานด้านการ บริหารพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนให้ประสบ ผลสำเร็จจึงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการสนับสนุนจาก องค์การ ซึ่งประกอบด้วยการสนับสนุนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหาร (ทองหล่อ, 2545)

จังหวัดขอนแก่นประกอบด้วย 26 อำเภอ ศูนย์สุขภาพชุมชนทั้งสิ้น 248 แห่ง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง

ให้เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุนั้น 248 คน การ ดำเนินงานในด้านการบริหารงานพัสดุในปีงบประมาณ 2552 ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนได้แก่ 1) การวางแผน บริหารพัสดุ 2) การกำหนดความต้องการพัสดุ 3) การ จัดหาพัสดุ 4) การแจกจ่ายพัสดุ 5) การบำรุงรักษา พัก และ 6) การจำหน่ายพัสดุ แต่พบว่ามีปัญหา ในการดำเนินเกี่ยวกับการบริหารพัสดุ เช่น การขาด การวางแผนการจัดหาพัสดุ การควบคุมบังคับบัญชา การกำกับงาน การขาดประสานงาน พักไม่พอใช้ คุณภาพไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับความต้องการ การจัดหา ไม่เป็นไปตามระเบียบ การใช้พัสดุโดยไม่คำนึง ถึงความประหยัดและจำนวนบุคลากรในหน่วยงาน ไม่เพียงพอทำให้ต้องรับผิดชอบภาระงานที่มาก (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น กลุ่มงาน พัฒนายุทธศาสตร์, 2552)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย ซึ่งปัจจุบันปฏิบัติงานในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัด ขอนแก่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานพัสดุ ของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่นและ การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการบริหารงาน พักของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ในรูปแบบของระดับการสนับสนุนจากองค์การและ ระดับการบริหารงานพัสดุ คุณลักษณะส่วนบุคคล ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการ ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์ สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น โดยคาดว่าผลการวิจัย จะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนะเชิงนโยบาย สำหรับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งเป็นข้อมูลในการสนับสนุน และผลักดันให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษา

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล ระดับการ สนับสนุนจากองค์การและระดับการบริหารงานพัสดุ ของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น
2. คุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุน จากองค์การ ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน

การบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

3. คุณลักษณะส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

4. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในจังหวัดขอนแก่น ปีงบประมาณ 2553 (ตุลาคม 2552 - กันยายน 2553) จำนวน 248 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์, 2552)

กลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณขนาดตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรและใช้การคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร (อรุณและคณะ, 2546)

$$\text{สูตรคำนวณ } n = \frac{NZ^2_{\alpha/2} \sigma^2}{e^2 (N-1) + Z^2_{\alpha/2} \sigma^2}$$

เมื่อ

n = จำนวนขนาดตัวอย่าง

N = ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในจังหวัดขอนแก่น ปีงบประมาณ 2553 (ตุลาคม 2552 - กันยายน 2553) จำนวน 248 คน

$Z_{\alpha/2}$ = ค่ามาตรฐานใต้โค้งปกติ ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ($Z_{\alpha/2}$ หรือ $Z_{0.025} = 1.96$)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ยอมให้เกิดขึ้น ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าวิจัยกำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ยที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากค่าเฉลี่ยของประชากรเท่ากับ 0.05

σ = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานพัสดุ เท่ากับ 0.58 (ประดิษฐ์, 2551)

จากการแทนค่าในสูตรจึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 168 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเชิงปริมาณได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) จำนวน 168 ตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive selection) ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญได้ (Key Informants) ได้แก่ สาธารณสุขอำเภอจำนวน 4 คน ซึ่งมาจากการแบ่งจังหวัดขอนแก่นออกเป็น 4 โซน หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 8 คน ซึ่งมาจากการแบ่งจังหวัดขอนแก่นออกเป็น 4 โซน รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือมีทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 แบบสอบถาม (Questionnaire) มีทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุ และการฝึกอบรมด้านการบริหารงานพัสดุ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์การประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหาร ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน ในจังหวัดขอนแก่น และชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) มีทั้งหมด 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์การประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหาร ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย การวางแผนบริหารพัสดุ การกำหนดความต้องการพัสดุ การจัดหาพัสดุ การแจกจ่ายพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุดออกจากบัญชี โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2553

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เครื่องมือทั้ง 2 ชุดผ่านการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมของภาษา (Wording) และผ่านการ ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดย นำเครื่องมือทั้ง 2 ชุดไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่ม ตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรในการวิจัย จำนวน 30 ชุดและหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficients) โดย รวมทั้งชุดเท่ากับ 0.95

จริยธรรมในการวิจัย

เพื่อให้ความสำคัญและตระหนักถึงสิทธิ ส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ และป้องกัน ไม่ให้เกิดผลในเชิงลบแก่ผู้เข้าร่วมในการวิจัยโดยมิได้ เจตนา เช่น การเพิ่มความกดดัน ความเครียด อันจะ ส่งผลต่อสภาพจิตใจ หรือละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพ ส่วนบุคคล พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้ ทราบพร้อมอธิบายเรื่องที่จะวิจัยให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมศึกษาวิจัยได้ซักถามและ ให้ความเข้าใจเพิ่มเติมใจ และสมัครใจอย่างแท้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การ แจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การแปลผล ระดับการสนับสนุนจากองค์การ และระดับการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพ ชุมชน จังหวัดขอนแก่น แปลผลโดยนำมาจัดระดับ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนเป็นตัวกำหนด (สำเร็จ และสุวรรณ, 2547) ดังนี้

คะแนน 4.50–5.00 คือ การสนับสนุนจากองค์การ มากที่สุด

คะแนน 3.50–4.49 คือ การสนับสนุนจากองค์การ มาก

คะแนน 2.50–3.49 คือ การสนับสนุนจากองค์การ ปานกลาง

คะแนน 1.50–2.49 คือ การสนับสนุนจากองค์การ น้อย

คะแนน 1.00–1.49 คือ การสนับสนุนจากองค์การ น้อยที่สุด

ระดับคะแนนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (r) แบ่งตามเกณฑ์ของเอลิฟสัน เคริธ (Elifson, 1990) มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง $+1$ ดังนี้

$r = 0$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ (No Relationship)
 $r = +0.01$ ถึง $+0.30$ หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ (Weak Relationship)

$r = +0.31$ ถึง $+0.70$ หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง (Moderate Relationship)

$r = +0.71$ ถึง $+0.99$ หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง (Strong Relationship)

$r = +1$ หมายถึง มีความสัมพันธ์โดยสมบูรณ์ (Perfect Relationship)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของหัวหน้า ศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษาพบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งเป็น เพศหญิง ร้อยละ 54.20 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 42.90 อายุเฉลี่ย 42.72 ปี (S.D.= 7.73) สถานภาพสมรส คู่ ร้อยละ 81.50 ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 86.90 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 57.10 รายได้เฉลี่ย 27,135 บาท (S.D.= 6,315.92) ระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุ 1–10 ปี ร้อยละ 70.80 มัธยฐาน 8 ปี (Min = 1, Max = 30) และ ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการบริหาร งานพัสดุ ร้อยละ 78.60

2. ระดับการสนับสนุนจากองค์การของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนจากองค์การอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.44 (S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้านและระดับปานกลาง 1 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและระดับมากคือ ด้านการบริหาร ค่าเฉลี่ย 3.67 (S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ค่าเฉลี่ย 3.57 (S.D. = 0.63) ด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 3.55 (S.D. = 0.62) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ย 3.43 เท่ากัน (S.D. = 0.68)

3. ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ ด้านการวางแผนบริหารพัสดุ ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดความต้องการ ค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D. = 0.58) ด้านการจัดหาพัสดุ ค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D. = 0.55) ด้านการแจกจ่ายพัสดุ ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D. = 0.60) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ ค่าเฉลี่ย 3.35 (S.D. = 0.74) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการจำหน่ายพัสดุดอกจากบัญชี ค่าเฉลี่ย 3.40 (S.D. = 0.88)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนจากองค์การกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

คุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน

การบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ส่วนอายุ สถานภาพสมรส รายได้และการฝึกอบรมด้านการบริหารงานพัสดุไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

การสนับสนุนจากองค์การ พบว่า ภาพรวมของการสนับสนุนจากองค์การมีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.77, p\text{-value} < 0.001$) เมื่อพิจารณารายด้าน การสนับสนุนจากองค์การพบว่า ด้านการบริหาร ($r = 0.69, p\text{-value} < 0.001$) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($r = 0.66, p\text{-value} < 0.001$) ด้านงบประมาณ ($r = 0.654, p\text{-value} < 0.001$) และด้านบุคลากร ($r = 0.531, p\text{-value} < 0.001$) มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ ของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การสนับสนุนจากองค์การ มีผลต่อการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น คือ ปัจจัยด้านการบริหารและปัจจัยด้านงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และปัจจัยทั้ง 2 ตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 54.30 และสมการในรูปคะแนนดิบคือ $Y = 43.581 + (3.016)(\text{ปัจจัยด้านการบริหาร}) + (1.273)(\text{ปัจจัยด้านงบประมาณ})$

6. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด แบบสอบถาม 168 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะทั้งหมด 124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.81 โดยปัญหาอุปสรรคส่วนใหญ่ คือ การสนับสนุนจากองค์การ ด้านการบริหาร ร้อยละ 16.93 และ การบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ด้านการวางแผนบริหารพัสดุ ร้อยละ 13.71 รองลงมาคือ การสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากร ร้อยละ 15.32 และการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ด้านการกำหนดความต้องการพัสดุ ร้อยละ 8.87 ส่วนปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุดคือ การสนับสนุนจากองค์การด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 8.07 และการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน ด้านการจำหน่ายพัสดุดอกจากบัญชี ร้อยละ 4.84 ส่วนข้อเสนอแนะส่วนใหญ่พบว่าการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน ด้านการวางแผน ร้อยละ 16.94 รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนจากองค์การ ด้านบุคลากร ร้อยละ 12.09 ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะน้อยที่สุดได้แก่ การบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน ด้านการจำหน่ายพัสดุดอกจากบัญชี ร้อยละ 4.03 และด้านการบำรุงรักษาพัสดุ ร้อยละ 2.82 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น “สิ่งที่องค์การควรสนับสนุนเพื่อให้การปฏิบัติงาน

ด้านการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดคือ องค์การควรสนับสนุนให้ครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนจากองค์การด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารจัดการและด้านการจัดสรรงบประมาณ”

สรุปและอภิปรายผล

คุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น แต่อายุ สถานภาพสมรส รายได้และการฝึกอบรมด้านการบริหารงานพัสดุไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิงและสอดคล้องกับการศึกษาของเกรียงศักดิ์ (2552) ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับ การบริหารความเสี่ยงของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างจากการศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานบริหารพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย อายุ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานบริหารพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคายแต่แตกต่างจากการศึกษาของคุณากร (2550) พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการสาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญ

กับการดำเนินงานตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างจากการศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย การฝึกอบรมด้านการบริหารงานพัสดุ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณลดา (2552) พบว่าการฝึกอบรมไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข จังหวัดอุดรธานี แต่แตกต่างจากการศึกษาของจากผลการศึกษาของอุมาภรณ์ (2550) พบว่าการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การสนับสนุนจากองค์การที่มีความสัมพันธ์
กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์
สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น พบว่าภาพรวมการ
สนับสนุนจากองค์การมีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวก
กับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์
สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นซึ่งสอดคล้องกับ
การศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่า ภาพรวม
การสนับสนุนจากองค์การมีความสัมพันธ์ระดับสูง
ทางบวกกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของ
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ
ของเจ้าหน้าที่พัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัด
หนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา
รายด้านพบว่า ด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์ระดับ
ปานกลางกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของ
หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นซึ่งสอดคล้อง
กับการศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่าการสนับสนุน
จากองค์การด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์ระดับ
ปานกลางกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของ
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ

ของเจ้าหน้าที่พัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคุณากร (2550) พบว่าการสนับสนุนจากองค์การด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการสาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดหนองคาย ด้านวัสดุอุปกรณ์มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่าการสนับสนุนจากองค์การด้านวัสดุอุปกรณ์มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่พัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย ด้านการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของเจ้าหน้าที่พัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย

คุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลกับการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จากการศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระที่ถูกนำเข้าสู่สมการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 คือ การสนับสนุนจากองค์การด้านการบริหารและด้านงบประมาณ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของประดิษฐ์ (2551) พบว่า ความสามารถในการพยากรณ์การปฏิบัติงานการบริหารพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สาธารณสุขชุมชน จังหวัดหนองคาย มีตัวแปร

ในสมการ 3 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านงบประมาณด้านการบริหารและด้านบุคลากร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หน่วยงานในระดับจังหวัดและระดับอำเภอควรร่วมกันกำหนดแนวทางการบริหารงานพัสดุในศูนย์สุขภาพชุมชนในจังหวัดขอนแก่นเป็นแนวทางในการปฏิบัติเดียวกัน

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการและการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารงานพัสดุของหัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชน ในจังหวัดขอนแก่น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. 2549. (ร่าง)แผนพัฒนาการสาธารณสุขฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กระทรวงสาธารณสุข สำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. 2549. (ร่าง) คู่มือพัฒนาระบบงานศูนย์สุขภาพชุมชนเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กระทรวงสาธารณสุข. 2547. แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ: องค์การทหารผ่านศึก.
- เกรียงศักดิ์ ลางคุหลานนท์. 2552. การบริหารความเสี่ยงของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- คุณากร สุวรรณพันธุ์. 2550. แรงจูงใจและการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาสาธารณสุขระดับตำบล ในจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชมรมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย. 2548. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- ตุลา มหาพสุธานนท์. 2547. หลักการจัดการหลักการบริหาร. กรุงเทพฯ:เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- ทองหล่อ เดชไทย. 2545. หลักการบริหารงานสาธารณสุข. พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สาเจริญพาณิชย์.
- ประจักษ์ บัวผัน. 2552. หลักการบริหารสาธารณสุข. ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประดิษฐ์ สารรัตน์. 2551. การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการบริหารพัสดุของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย. การศึกษาอิสระปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุขบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรีชา จำปารัตน์. 2537. การบริหารพัสดุในการบริหารพัสดุและสำนักงาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณลดา กลิ่นแก้ว. 2552. ปัจจัยทางการบริหารและกระบวนการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมพันธ์ บัณฑิตเสน. 2551. แรงจูงใจที่มีผลต่อการดำเนินงานตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย. การศึกษาอิสระปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์. 2552. คู่มือการประเมินผลงานสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2552. ขอนแก่น : สำนักงาน.
- สำเริง จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน. 2547. สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- องค์อร เสสะเวช และลาวัลย์ มฤคทัตติ. 2537. ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารพัสดุและสำนักงานในการบริหารพัสดุและสำนักงาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรุณ จิรวัดนกุลและคณะ. 2546. ชีวสถิติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- อุมาภรณ์ ชนนีไพร. 2550. ปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านสุขศึกษาของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Elifson, K. 1990. Fundamental of social statistics International edition. Singapore:Mc Graw-Hill.
- Schermerhorn, R., Hunt, G., and Osborn, N. 2003. Organization Behavior. New York : John Wiley and Sons.